

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

## **Conradi Samvelis Schvzrfleischii Opera historica politica**

**Schurzfleisch, Konrad Samuel**

**Berolini, 1599 [i.e. 1699]**

LVIII. De Ordine Velleris Aurei

**urn:nbn:de:bsz:31-102564**

aevo avitarum imaginum gloria aestimatus fuit. Hodie nemini eo ad eundi potestas, nisi doceat, insignia Nobilitatis a quatuor avis paternis et maternis ad se nascendi sorte transmissa esse. Haec si spectanda praebeat, habet decem veniendi instrumentum, ac momentum ad hanc dignitatem maximum certissimumque. Formula solennium equestrium vulgo affertur a scriptoribus, qui dicuntur, torneamentorum. Plurima alia huic argumento pararem, si plene res Heraldicas componere constituissem.

## LVIII. DE ORDINE VELLERIS AVREI.

**A**ntiquus est ritus inaugurandi Equites, et balteo donandi, insigniaque solenniter conferendi, ut decus et gloriam virtutis causa consequantur. Cum enim res humane fragiles semper caducaeque sint, tum praemia haec sempiterna existimari debent, quae constituta sunt fortibus, ut industria et consilio imperia et regna defendant, hostibusque occurrant, et fidem atque constantiam domi forisque confirmant.

§. II. In Germania ictus collo impacti signo in ordinem equitum cooptati, iureiurando et voto se obstrinxerunt, quod annotavit Ioannes Beka, et Gvilelmi Batavi inaugurationem descripsit. *Rex Bohemiae grandem dedit ictum in collo tyronis (Gvilelmi Hollandiae Comitis, et anno M CC XLVII. Imperatoris Rom. designati) ita dicens: ad honorem omnipotentis Dei te militem ordino, ac in nostro Collegio gratulanter accipio. In Chron. Episcop. Traiectinor. Vocem, gratulanter, aliquoties usurpat, non Latinam quidem, sed illo tempore receptam: alioquin magis tunc protrita vox erat, gratanter: sic paulo ante scripsit: dignanter.*

§. III. Praeterea gladio accincti, et in equestre collegium cooptati sunt, cuius rei pompam et splendorem tradit Arnoldus Lubecensis, maxime sub id tempus, quo Fridericus Aenobarbus, Henricum filium (Caesarem et successorem destinatum) in magna principum frequentia balteo donavit. *Fridericus Imperator (huius nominis I.) edixit curiam, ut filium suum Henricum Regem militem declararet, et gladium militiae super femur eius potentissimum accingeret. Chron. lib. III. c. 9. Omisit Conradum, et Ottonem, eodem tempore milites factos, et festo ritu declaratos, id quod ex Sterone patet, ad annum M. C. LXXXIV.*

§. IV. Reges ergo, et Regum principumque filii non recusarunt huius cinguli honorem, et primae adeo ac regiae nobilitatis iuvenes, solenni ce-

0000 2

remo-

remonia Equites inaugurati, insignia haec magni fecerunt, et libenter amplexi sunt, nominatim Odoardus Angliae Rex, Philippus Imperatoris Romae novae filius, Sanctius, postea Rex Hispaniae factus, Alfonsus et Ioannes regia stirpe orti, Rudolphus I. Habsburgius, adhuc iuvenili aetate, sed magno animo princeps, qui felicissimis patriae auspiciis familiam augustam condidit, et sopitis superiorum temporum disidiis, imperium in pristinam dignitatem vindicavit. Quod testatum reliquit Gaufridus Toletanus. *Propter gloriosam famam suam* (Alphonfi X, sapientis, Castellae Regis) *multi nobiles* (quo titulo etiam principes, imo Reges appellati sunt) *et egregii viri de diversis mundi partibus veniebant ad ipsum, ut ab eo acciperent cingulum militare, inter quos fuit illustris Rex Angliae, nomine Odoardus: nobilis Vir Philippus, Imperatoris Constantinopolis filius, Aboadilla Rex Granatae, nobilissimi Infantes, Dominus Philippus, Dominus Emanuel Ferrandus, et Sanctius, qui postmodum in regno, successit, filii Regis Alfonsi praedicti: egregii Viri Alfonsus et Ioannes, filii quondam inclyti Regis Ioannis de Accon (Ptolemaidis in Syria) et interiectis aliis, Radulfus Comes (idem qui Princeps et Landgravius Alfatiae) qui fuit postmodum Rex Alcmanniae: in appendice ad historiam Roderici Toletani, quae in editione A. Sebotti non extat. Cuius rei non meminerunt alii scriptores, ne diligentissimi quidem Ioannes Mariana. Auctor est Beka, designatos Imperatores, priusquam Aquisgranum deducti, et inaugurati sunt, dignitate militis ornari consuevisse.*

§. V. Magna tunc fuit eius regni opinio, ob sacrum inprimis bellum, quod contra Mauros gesit, et pro sua atque Orbis Christiani salute propugnavit. Hinc ex omnibus Europae partibus, concursu facto, Viri nobilitate generis egregii illuc profecti, non delinimentis voluptatum, sed virtutum exercitatione laudem sibi pepererunt, et ad belli rei que publicae munia idonei satis ac parati, inter milites legi, et honore sodalitatis ornari voluerunt. *Albericus monachus tradit, Carolum M. adolescentem eo honore in Hispania affectum. Galafrus, inquit, Amiraldu Toleti illum (Carolus) in pueritia exulatum ornavit habitu militiae, in palatio Toleti, praeparata sunt omnia, ut secundum ritum Christianorum Imperatorum miles fieret, scilicet Carolus Pipini filius, de quo idem tradit, Chron. ann. DCCC XC. Quamquam Veteres Francorum scriptores id praetermittunt, quibus omnino recentior est Albericus, qui tertio decimo seculo vixit, et Chron. ann. MCC XLI. terminavit.*

§. VI. Facile hoc a Germanis manavit ad Ungaros, et a Geisa eorum Rege usu probatum est, qui hunc ordinem dignitate sua non alienum censuit, et in castris, iamque cum hoste pugnaturus, boni auspicii causa eo ritu initiari voluit, auctore gravissimo Ottone Frisingensi. *Rex (Geisa) in praedictis campo (ad Leitam fl.) ad quandam ligneam Ecclesiam accedit, ibique ab Episcopo*

pis (nam eoque in puerilibus annis positus, nondum militem induerat) accepta sacerdotali benedictione, ad hoc instituta, armis accingitur, Lib. 1. c. 32. de gestis Friderici I. Accidit, procubuit: militem induit, ordinis militaris insignia suscepit, cingulum militare accepit, gladio accinctus, miles factus, balteo donatus est. Quare ut ab aliis militibus eos distinguerent, donatos milites vocare solebant. Milites, inquam, non armigeros, qui nobiles famuli dicebantur. Postea vero, quum se dignos probarunt, lecti sunt in hunc ordinem, et militum nomine appellati, quod ritus creationis, et exempla docent. Hinc Beka scribit. Idem Adolescentulus (Guilelmus Batavus) electionis suae (Caesareae) tempore fuit Armiger, ideoque cum repentina festinatione praeparata sunt omnia, quaecumque sibi fuerint necessaria, ut miles fieret. Subindicat inaugurationem militis sumptuosiore fuisse et solemniorem: statim vero subiicit, multos compendii sui causa, sive, ut ipse loquitur, parcimonis intendentes per colaphum, tanquam huius ritus proprium et peculiare signum, militarem dignitatem accipere. Reges alioquin solemnia haec peragentes, in solio confidebant, et exquisitissime culti ornatique, in magna procerum frequentia, deducuntibus armigerum purpuratis, dignitatem militis conferebant. In hanc sententiam scribit Matthaeus Parisiensis. Dominus Rex (Henricus III.) veste de auro facta de preciosissimo Baldekino (panno Babylonico) et coronula aurea, quae vulgariter Garlanda dicitur, redimitus, sedens gloriose in solio regio iussit advocari fratrem suum uterinum (Guilelmum) cum suis sodalibus quamplurimis, qui cum eo statim fuerant, arma prout decuit, fastigiose suscipiuri. Ipsumque Dominus Rex cum aliis Commilitonibus, balteo militari gaudenter insignivit. Anno 1247. Moris autem erat, ut renunciati, et in ordinem allecti milites, in ludis equestribus virium periculum facerent, atque in his certaminibus virtutem suam comprobarent. Rursus eam in rem tradit Parisiensis. Die, quae (Rex) Guilelmum fratrem suum Baltheo cinxit militari, de plenitudine benevolae licentiae generaliter concessae torneandi, coepit (Comes Gloverniae) unum torneamentum contra dictum Guilelmum apud Northamptoniam feriendum, ut ibidem memoratus Guilelmus cum suis contyronibus militiae peritiam et addisceret et experiretur. Ut autem dimicationes ludicrae, quae torneamenta et hastiludia nominantur, sic etiam ritus et instituta equestrium ordinum ex Germania in Angliam transferunt.

§. VII. Alieni sunt ab hoc instituto sacri Ordines, qui et religiosi appellantur, in quibus Equites voto castitatis, obedientiae, et paupertatis se obstringunt, statumque seculi mutant, quorum patroni et fundatores in Germania, Gallia, Hispania, Lusitania, et aliis regnis ac provinciis, ad libertatis et religionis defensionem, sodalitates Equitum certa quadam tessera auspiciati sunt, attributisque redditibus locupletarunt. Plerique horum Ordinum, ut antiquitate, sic auctoritate insignes, in Palaestina auspiciam habuerunt, postquam

quam Godofredus Bullonius, capta Hierosolymorum Vrbe, regnum in Palaestina condidit, ac profigatis barbaris, sedem ibi domiciliumque collocavit, quod An. M XCIX. evenit. Hoc secundo rerum successu, confluentibus undique ad Urbem peregrinis, institutus est Ordo S. Joannis Baptistae Hierosolymitani, et consequentibus annis, M CXX. et M CXXV. a Calisto II. atque ab Honorio II. Pontificibus Romanis confirmatus, deinceps a Friderico Aenobarbo, in tutelam acceptus, privilegiisque ornatus, quod accidit An. M CXXCV. ut ex publicis concessionum formulis liquet. Postea rebus in Oriente conversis, Christiani a Saracenis expulsi, salutis suae causa Marathon, tum Ptolomaida se contulerunt: inde, relicta iam Palaestina, reflexo in Europam itinere, An. M CC XCI. ad Cyprum Insulam profecti, mare infestum habuerunt, et M CCC IX. Rhodum Turcis ereptam, ad annum usque M D XXII. retinuerunt: hinc a Solymano eieci, aliam sedem, ac tuendae fodalitati locum quaerere coacti, anno M D XXX. Melitam Insulam dono et munere Caroli V. qua Siciliae Regis, obtinuerunt. *V. Gvil. Tyrinus, Jac. Vitriacus, Marinus Sanutus, sacri belli scriptores: post hos Iacobus Bosius, Joannes Azorius, ex iisque Franc. Menenius, Aub. Miraeus, Io. Augustinus de Funis, Christ. de Osterhausen, Barb. Niderstet, et Iosephus Micheli, in Thesauris militari.*

§. VIII. Recentior est Equitum Teutonicorum ordo, non deteriori auspicio in Palaestina An. M CXIX. coeptus, et An. M CXCI. a Coelestino approbatus, sed rationibus Christianae militiae ibidem turbatis, cum nulla resistendi spes reliqua esset, et Saracena res cresceret, Equites inclinante fortuna, viribusque confectis, et intercepta ab Saladino regni sede, Ptolomaidem se receperunt, et postea urgentibus fatis, in Europam reversi, et a Conrado Masoviae duce evocati, auspicio Friderici II. in Prussiam moverunt, et devicto, traductoque ad ritus Christianos populo, ordinem principatumque sacrum ibi firmarunt: deinde Polonorum armis fatigati, et tandem fracti, loco cesserunt, atque in Francia Germanica, constitutis rebus, et sede magni Magistri Mergenthemium translata, confederunt. Voto castitatis et obedientiae tenentur, eoque ab ordinibus profanis, et seculi iure praeditis distinguuntur. *V. Iacobus a Vitriaco, historia ordinis Mariani separatim edita, Tjlemannus Bredenbachius, Seb. Munsterus Menenius, Miraeus, Fr. Modius, Cromerus, Cassanaeus, et qui ex plerisque multa collegit, Aug. Barbosa novissime Ioan. Casp. Venator de Mariano Teutonico Ordine equestri.*

§. IX. Sodalitas Templariorum inter sacros ordines relata, sed anno M CCC XI. extincta est, iure, an iniuria, alii sententiam dicant. Quorum bona ordini Joannis Hierosolymitani assignata sunt, praesertim in Germania, non perinde in Hispania, ubi Rex Aragoniae ea ad instituendum Montefae ordinem contulit, ut is oram Valentiae maritimam contra Mauros tueretur. *An-*

tonius et Villaneus Ordini huic æquiores, Pap. Massonus, Ioan. Mariana, Puteanus in historia condemnationis Templariorum: sed narratio Dantis Florentini de provocatione ad Dei tribunal suscipienda est, et Brietio iudice, conficta. In Gurtlero diligentiam probo, sed requiro accuratorem. Alioquin de voti religione, qua tenebantur Equites, haud dubitandum est, neque hic de voto castitatis, eiusque laxamento verba facere instituo, quandoquidem antiquo more et iure ecclesiastico castitas Equitum sancitur, sic ut trium horum ordinum Equites matrimonium inire prohibeantur, quamvis id in aliis Ordinibus non perinde semper observatum sit, et temperati iuris exempla bene multa suppetant apud Augustinum Barbosam, Basilium Legionensem, et Andream Mendo, qui votum quoque castitatis, praesertim in militaribus Ordinibus, interdum benignius interpretantur. Nunc vero de novis superiorum temporum institutis non laboro, nec iuris per se, neque a superiore laxati argumenta conqviro, sed res factaque commemorare pergo.

§ X. Equidem habent regna suos quaeque Ordines: Gallicum S. Spiritus, Michaelis, S. Lazari et Stellae: Hispanicum Aleantarae, Calatravae, Montefae, et S. Iacobi: Lusitanicum Christi, Avis et Alae. Anglicum Periscelidis, Scoticum Rutae, Danicum Elephantis et Danebrogae sodalitates et insignia ostendunt. Imo, quod miremur licet, imperia et regna orbis remotissima, eaque nec literis culta, neque Christianorum sacris mitigata, Ordines huiusmodi receperunt et approbarunt. Mexicani et Peruani Tecuytlos suos, et Oreiones vulgo dictos habuerunt: haud secus apud Iapanes Nerigori, inter Turcas Equites ab Luna cognominati, *Sousae Lusitani, Sansovini et Menenii testimonis celebrantur, quoniam constitutis hisce sodalitatibus, potentiam et auctoritatem inter barbaros retinuerunt.* Ab ultimis usque sacri belli initiis repetitum, traditumque est, Saladinum Aegypti Sultanum, a quodam regni veteris Hierosolymitani Equite, Hugone Taborio, baltei honore ornari voluisse, id quod literis mandavit *Claudius Fauchetius.* Alioqui deinde Ordines exoleverunt et neglecti sunt, velut in regno Navarrae liliorum, non Galliae Regis, sed Sanctii IV. auspicio sumptorum, in Siculo Lunae crescentis, in regno Neapolitano Argonautarum, in Svecico Seraphinorum alios in aliis longo temporum intervallo paulatim oblitteratos fuisse constat. Equestres enim ordines, qui Constantino et Clodovaeo cognomine magnis, feruntur accepti, recentiores sunt, et sequiori tempore conditi, atque confirmati, alter sub *D. Georgii*, alter sub *S. Remigii* patrocinio constitutus, similiter atque alter hodie *Sancti Georgii*, alter *Ampullae* nominatur.

§ XI. Longius, quam proposui, ab instituto deflexi, propterea quod constitueram explicare ordines profanos, et meram seculi dignitatem complectentes, inter quos magnum nomen titulumque habet Ordo Aurei Velleris,

qui

qvi non qvidem antiqvissimus, sed inter ceteros nobilissimus est, sive conditorem eius et summum caput, sive membra et socios Eqvites splendidissimos contemplor. Illum Philippus bonus, Burgundiae Dux et Belgii princeps, pro sua virtute et prudentia auspicatus est, eodem die, qvo Brugis Flandriae nuptias apparavit, et Isbellam, Ioannis Lusitaniae Regis filiam duxit, nec festo solum ritu, sed prompa qvoqve regiam aequante, vel exuperante verius, haec solemnia peregit, allectis in ordinem quatuor et viginti Eqvibus, qvi cum dignitate generis, tum integritate vitae, et rerum fortiter gestarum laude praestabant. Annus erat a nato Christo Dionysianus M CCCC XXX. IV. Id. Ianuar. qvum Philippus, pro sua in eos proceres voluntate, et singulari munificentia inclytam sodalitatem instituit, et Aurei Velleris nomine cohonestavit, imitatus Gedeonem, Hebraeorum ducem, qvi velleris sicci et roscidi signo admonitus, trecentos ad pugnam Viros delegit, qvorum ope hostes Midianitas submovit, ut legitur in sacra iudicium historia, capite sexto. Confirmatur hoc iudicio aulaeorum veterum, et pictarum in eis imaginum, qvae diviniorei cuidam significationi respondent. *Iacobus Marchantius Flandriae l. III. Franc. Haraeus in annal. Brabant. Fr. Menenius in eqvestr. ord. Aub. Miraeus in originibus Ord. eqvestr. et in rerum Belgic. Chron. an. 1430. Philippus Brietius in annal. ad h. an. Andreas Mendo de ord. militar. disqvist. l. qvaeest. 3. Sed incunabula ordinis Brugarum oppido detraxit, et nescio quod Tomer substituit, forsan fanum S. Audomari, quod populari sermone S. Omer vocant, designare voluit, sed quicquid sit, erroris et culpae absolvi non potest. Alii tamen appellationis causam aliunde quaerunt, et ab Iafone Argonautarum principe, aurei Velleris gratia in Colchos profecto, rectius petendam arbitrantur. Pontus Heuterus rer. Burgundicar. l. IV. c. 3. Quidam hoc non definiunt, et dubitant, ut Philippus Labbeus in compendio temporum: quidam praetereunt et tacent, ut Franc. Sansovinus, et Cornelius a Marca.*

§. XII. Quo autem iure Ordo coaluit et constitutus, eodem deinde conservatus est, ut velut in sinu principum suorum conqviesceret, temporumque iniuriam sustineret. Itaque sanctis privilegiorum tabulis Ordinem Philippus confirmavit, et perscriptis, qvibus se contineret, legibus, obedientiam sanxit, eamque iureiurando ab ascriptis XXIII. proceribus stipulatus est, et aliquanto post additis sex Eqvibus, priorum numerum auxit, servata nihilominus primi auspicii formula, quam perinde retinuerunt successores, atque hunc ordinem non modo diuturnum, sed etiam perpetuum esse voluerunt. Nisi quod Carolus Philippi filius, audax idem et pugnax dictus, laneam coccinei coloris togam, quam eius pater dederat, cum holoserica, ut splendor esset maior, commutavit. *Iacobus Cornelius a Marca in Philippo bono, sed in eo errat, quod Divisione Burgundionum urbe, sex Eqvites superioribus XXIV. sive addito ordinis Principe, XXV. adiectos putat, deceptus, ut reor, a Fr. Menenio, gnaro alioquin et perito ordinum*

num equestrium scriptore, quem haud dubie secutus est Bernardus Iustinianus, industrius, et equestri honore praedius Auctor, in *historia militarium et equestrium ordinum, novissime conscripta, pag. 729.* Refellit hos exemplum *diplomatis, quod extat apud Haracum et Miracum, die vicesimo septimo Novembris, A. M. CCCC XXXI. in oppido Insulensi editum confectumque.* Sed in eo, quod Heuterus evulgavit, haec reperiuntur verba: *quem (ordinem) ab aureo Argonautae Iasonis Vellere appellari volumus.* At nihil horum legitur in tabulis, scripturae veteris auctoritatem habentibus, quae Gallico sermonis genere primum exaratae, etiamnum supersunt. Verba enim, *que (la Compagnie des Chevaliers) Voulons estre appelée l' Ordre de la Toison d' Or,* sic reddenda erant: quam (sodalitatem equestrum) volumus appellari ordinem velleris aurei, non Argonautici, cuius nulla hic mentio: neque enim subiecta materies congruit, quippe quae non petita est a fabulis, neque ad poeticos lusus, sed ad res sacras, et religionis causa instituta spectat. Hoc ex iis, quae e Gallico sermone conversa sunt, confirmo. *Nos ad laudem et gloriam omnipotentis Creatoris et Redemptoris nostri, ad reverentiam Matris eius gloriosae Virginis, et ad honorem S. Andreae, ad exaltationem (augmentum) fidei et sanctae ecclesiae, et ad excitationem virtutum et bonorum morum, 10. die mensis Ianuarii, anno Domini 1429. qui est dies solennitatis matrimonii inter nos et nostram carissimam et amantissimam coniugem Elisabetham in oppido nostro Brugensi, accepimus, creavimus et ordinavimus, et per has praesentes accipimus, creamus et ordinamus ordinem et fraternitatem dignitatis Equestris.* Annus, quo aurei Velleris ordo sub patrocinio Mariae, et Andreae Ap. constitutus est, hic nominatur, iuxta rationes Francorum veterum, anni initium ab anniversario *Paschatis* sacro numerantium, secus atque Romanorum fasti habent, in quibus a Kalendis Ianuariis inchoatur. At enim hic mirari in mentem venit, quamobrem Miraeus, cetera accuratus et diligens scribat, Philippum in diplomate suo Iasonis Argonautae diferte meminisse. Quae res ita se non habet, et verbis ac sensui *diplomatis* repugnat. Nam vocabulum *aurei* nihil impedit, quin de aurea foecunditate regionis, et copia lanae intelligamus, duabus enim his rebus Burgundiae ac Belgii opes augentur. Et concedam licet, patronum praesidemque ordinis vellus aureum, quod Iason in Colchide rapuit, ante oculos habuisse, eiusque occasione, ut ordinem institueret, permotum fuisse: tamen causae graviores ac diviniore extiterunt, cur id faceret, et Collegium equestre auspicaretur. Illae enim in *diplomate* explicatae sunt, quarum tres potissimum ab Ordinis conditore, omissa Iasonis mentione, afferuntur. *Legendi hic et conferendi, atque ad diploma, ut vocant, institutionis exigendi sunt Marchantius, Meyerus, Haracus, Heuterus, Menenius, Miraeus, Belloforestius Gallus, et inter novitios scriptores Italos Bern. Iustinianus.* Demum Carolus V. Rom. Imp. Aug. et Hispaniae Rex, Burgundiaeque Dux, ac Belgii Princeps, Equitum auxit numerum, et ita explevit, ut dein-

Ppppp

de

de non plures, quam unus et quingvagina essent, et in posterum constituerentur. Solemnia in Comitibus Bruxellensibus perfecta sunt, anno supra millesimum quingentesimum sexto decimo, quo adolevit in spem publicam, et in Belgio Hispaniaque magnitudinem potentiae fundavit: postea constitutis Imperii rebus, et spatio gloriae domi forisque confecto, Philippum II. heredem, atque in regnis, extra Imperium acquisitis, et in Belgio successorem, caput Ordini imposuit, et iure suo, ac summo eius magistratu se abdicavit, his verbis, ad immortalem posteritatis memoriam egregius, filium allocutus. *Accipe Filii mi, quem e collo meo detraho, tibi praecipuum Aurei Velleris Torquem, quem Philippus Dux Burgundiae cognomine Bonus, Atavus noster, monumentum fidei S. R. E. esse voluit, et huiusce institutionis, ac legum fac semper memineris.* Apud Iustinianum ed. Venet. p. 732. *Seriem et insignia torquatorum Equitum Antverpiae edidit Io. Iac. Chiffletius, diligentia, et doctrinae copia clarus.* Cuius Ordinis patrocinium ut debetur Austria, sic indicio est iuris, quod Austria Hispaniaque in ducatum Burgundiae habet, et legitimam adeo successionem in eo sibi vindicat, eiusque ratione principatum Ordinis obtinet, et insignia quoque gentilitia ac titulum recte et constanter usurpat, ac idoneo *civilis possessionis* argumento usque ad hodiernum diem tuerur, hoc magis, quod *ducatus* ille suo, et vero iure aestimatus, rationes a regno Galliae diversas habet, et legi Salicae, praesertim in successionis capite, ubi ne feminas quidem excludit, prorsus adversatur.

## LIX. EX ARGV. HISTORICIS VAR.



Nullis antiquae Graeciae monumentis proditi sunt Boii, neque belli societatem cum Graecis habuerunt, multo minus cum Atheniensibus contra Xerxem dimicarunt.

§. II. Memorantur equidem in epistolis, quae Themistocli tribuuntur, sed eae iamdudum suspectae sunt, et vel hoc argumento recentiores esse intelliguntur.

§. III. Leo Allatius in *dialogo de scriptis Socratis* aliorum iudicio relinquit, quid de illis, quas nominavi, epistolis sentiendum sit: sed ego minime dubito, confictas esse ab aliquo vitae morumque Themistoclis gnaro, et cum primis in Herodoti et Thucididis, ac Diodori atque Plutarchi lectione versato.

§. IV. Boii primo omnium in Italia auditi sunt, quorum Plutarchus meminit auctoritate Simuli, sed huius Poetae fidem ipse statim convellit, in *vita Romuli*. *Conf. Marcus Vellserus lib. 1. rerum Boicarum.*

§. V.